



ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

Η πορεία ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1999-2022)

Αντισυνταγματάρχης (ΠΖ) Γεώργιος Κουκάκης

Ερευνητική Εργασία νο. 91

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΔΙΣΑ

Δρ. Ανδρέας Γ. Μπανούτσος	Πρόεδρος
Δρ. Παναγιώτης Σφαέλος	Αντιπρόεδρος & Δ/της Ερευνών
Βασίλης Παπαγεωργίου	Γενικός Γραμματέας
Αργέττα Μαλιχουτσάκη	Οικονομική Διαχειρίστρια
Ευάγγελος Διπλάρης	Μέλος
Αναστασία Τσιμπίδη	Μέλος

© 2023 Center for International Strategic Analyses (KEDISA, All Rights Reserved)

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without permission of the publisher



ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

Η πορεία ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1999-2022)

Αντισυνταγματάρχης (ΠΖ) Γεώργιος Κουκάκης

Απόφοιτος Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων

ΜΔΕ στη «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη και Ασφάλεια στη Μεσόγειο»
Πανεπιστήμιο του Αιγαίου

Φεβρουάριος 2023

ΔΗΛΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η γνώμη που διατυπώνεται σε αυτό το κείμενο εκφράζει τις προσωπικές απόψεις του συγγραφέα και σε καμία περίπτωση δεν αντικατοπτρίζει την επίσημη θέση της Ελληνικής Κυβέρνησης ή του Ελληνικού Στρατού.

Θεσσαλονίκη, 21 Φεβρουαρίου 2023

Georgios Koukakis

Γεώργιος Κουκάκης
Ανχης (ΠΖ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή	1
Η διαδικασία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	2
Το θεσμικό πλαίσιο της ένταξης	4
Το πολιτικό πλαίσιο της ένταξης	7
Συμπεράσματα.....	12
Βιβλιογραφία	14
Παράρτημα Α. Η διαδικασία ένταξης ενός κράτους στην ΕΕ	19
Παράρτημα Β. Τα ενταξιακά κεφάλαια της ΕΕ	20
Παράρτημα Γ. Τα ορόσημα στις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας.....	21
Παράρτημα Δ. Πίνακας προόδου των ενταξιακών κεφαλαίων	22
Παράρτημα Ε. Τα «ανοιχτά» ενταξιακά κεφάλαια της Τουρκίας	23
Παράρτημα ΣΤ. Τα κύρια σημεία της δήλωση ΕΕ-Τουρκίας	24
Παράρτημα Ζ. Το Μνημόνιο Κατανόησης Τουρκίας - Λιβύης	25
Βιογραφικό Συγγραφέα	30

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η εξέταση της προόδου που έχει σημειώσει η Τουρκία, όσον αφορά τη διαδικασία ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επειδή η διαδικασία αυτή -εκτός από πολυετής- είναι σχετικά πολύπλοκη, θα παρουσιαστούν επιλεγμένα στοιχεία και γεγονότα που επηρέασαν την εν λόγω πορεία. Αν και στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτικά η συγκεκριμένη διαδικασία, η πρότερη εξοικείωση με αυτήν και τους θεσμούς που ακολουθούνται στο πλαίσιο της ΕΕ συμβάλλει στη βέλτιστη κατανόηση των αναγραφόμενων.

Συν τοις άλλοις, λαμβάνεται ως παραδοχή το γεγονός ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα τηρήσουν απαρέγκλιτα τις προβλεπόμενες από την ευρωπαϊκή νομοθεσία διαδικασίες. Ως κυριότεροι παράγοντες επιρροής της εξεταζόμενης πορείας, επισημαίνονται η προκλητική και αναθεωρητική εξωτερική πολιτική που εφαρμόζει η Τουρκία, η εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού και η έλλειψη σεβασμού στο Διεθνές Δίκαιο. Το κύριο ερευνητικό ερώτημα που καθοδηγεί την ερευνητική μέθοδο είναι αν η Τουρκία θα συνεχίσει να αποτελεί κράτος υποψήφιο για ένταξη και πόσο πιθανή είναι η τελική της προσχώρηση στην ΕΕ.

Η ανάλυση του εξεταζόμενου θέματος θα πραγματοποιηθεί τόσο από τη θεσμική όσο και από την πολιτική του πλευρά. Θα παρουσιαστεί δηλαδή αφενός το κατά πόσο η Τουρκία έχει εκπληρώσει μέχρι σήμερα τις προϋποθέσεις ένταξης που έχει θέσει η ΕΕ και αφετέρου πως η προαναφερθείσα στάση της Τουρκίας έχει επηρεάσει τις σχέσεις της με τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Αρχικά θα παρουσιαστεί

εν συντομία η διαδικασία προσχώρησης ενός κράτους στην ΕΕ, ακολούθως θα το νομικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία ένταξης, στη συνέχεια θα εξεταστεί το αντίστοιχο πολιτικό και η μελέτη θα ολοκληρωθεί δίνοντας απάντηση στο κύριο ερευνητικό ερώτημα.

Η διαδικασία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Για να μπορέσει ένα κράτος να καταστεί πλήρες μέλος της ΕΕ, θα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις προσχώρησης.¹ Οι προϋποθέσεις αυτές οι οποίες είναι γνωστές και ως **Κριτήρια της Κοπεγχάγης**, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων όπως η γεωγραφική θέση του κράτους, η πολιτική και οικονομική του κατάσταση, κ.ά. Για την βέλτιστη δε αξιολόγηση των τομέων αυτών, τα εν λόγω κριτήρια έχουν αποτυπωθεί σε **35 κεφάλαια** που αντιπροσωπεύουν το «κοινοτικό κεκτημένο»² (chapters of the *acquis*) και τα οποία ομαδοποιούνται (Βλ. Παραρτήματα) περεταίρω σε **6 τομείς** (clusters).³

¹ EUR-Lex. «Κριτήρια προσχώρησης (κριτήρια της Κοπεγχάγης)». https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:accession_criteria_copenhagen (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

² Το κοινοτικό κεκτημένο αποτελεί μετάφραση του γαλλικού όρου «*Acquis Communautaire*» και καλύπτει περίπου 130.000 σελίδες. Από τα 35 κεφάλαια, το κάθε κράτος αξιολογείται σε ετήσια βάση σε 33 κεφάλαια. EUR-Lex. «Κεκτημένο». <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:acquis> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

³ EU NeighboursEast. «EU accession process step by step». 10 June 2022. <https://euneighbourseast.eu/news/publications/eu-accession-process-step-by-step/> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Η προσχώρηση ενός κράτους στην ΕΕ είναι μία σχετικά πολύπλοκη διαδικασία, η οποία ξεκινάει με την υποβολή της σχετικής αίτησης τους κράτους στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.⁴ Μόλις η υποψηφιότητα του κράτους γίνει δεκτή, ακολουθεί η αναλυτική του εξέταση (screening) σχετικά με τα ενταξιακά κεφάλαια,⁵ στη συνέχεια λαμβάνει χρηματοδότηση από την ΕΕ για την υποστήριξη της υλοποίησης των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων και μόλις όλα τα κεφάλαια «κλείσουν», υπογράφεται η Πράξη Προσχώρησης η οποία καθιστά το κράτος πλήρες μέλος της ΕΕ.

Η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας ξεκίνησε στις **14 Απριλίου 1987** με την υποβολή αίτησης στην τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Βλ. Παραρτήματα). Η υποψηφιότητά της ωστόσο αναγνωρίστηκε επίσημα στις **11 Δεκεμβρίου 1999** (δώδεκα χρόνια αργότερα) κατά τη Σύνοδο Κορυφής στο Ελσίνκι, ενώ στις **17 Δεκεμβρίου 2004** το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την έναρξη των συνομιλιών ένταξης. Στις **3 Οκτωβρίου 2005** ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για την ένταξή της στην ΕΕ και τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε το αντίστοιχο έγγραφο.⁶

⁴ EU NeighboursEast. «EU accession process step by step».

⁵ EUR-Lex. «Αναλυτική εξέταση (screening)». <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:screening> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

⁶ Delegation of the European Union to Türkiye. «EU and Türkiye's History». <https://www.avrupa.info.tr/en/eu-and-turkeys-history-711> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Το θεσμικό πλαίσιο της ένταξης

Το θεσμικό πλαίσιο της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας περιλαμβάνει την ετήσια αξιολόγησή της από την Αντιπροσωπεία⁷ της ΕΕ στην Τουρκία, η οποία καταγράφεται στις ετήσιες εκθέσεις προόδου που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.⁸ Η πρόοδος αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη στατιστικά στοιχεία, νομοθετικές ρυθμίσεις, τηρούμενες διαδικασίες αλλά και τις διμερείς σχέσεις με άλλα κράτη. Μόλις η Τουρκία εναρμονιστεί πλήρως με τα κριτήρια ενός ενταξιακού κεφαλαίου, οι διαπραγματεύσεις σταματούν και το κεφάλαιο αυτό «κλείνει».

Σύμφωνα με την αρχική έκθεση του 1998, η Τουρκία βρισκόταν σε σχετικά καλό επίπεδο όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια της ένταξης, όπως ανέφερε ωστόσο χαρακτηριστικά η έκθεση «[...] η Τουρκία έχει ακόμα πολύ δρόμο να διανύσει όσον αφορά την υιοθέτηση του Κοινοτικού Κεκτημένου».⁹ Οι περισσότερες δυσλειτουργίες εντοπίζονταν στα πολιτικά κριτήρια, με κυριότερες τη λειτουργία των Δημόσιων Αρχών, τις διαρκείς παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση των μειονοτήτων, ενώ η απουσία ελέγχου των

⁷ Delegation of the European Union to Türkiye. «Meet the EU Delegation to Türkiye». <https://www.avrupa.info.tr/en/meet-eu-delegation-turkiye-12> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

⁸ Delegation of the European Union to Türkiye. «Regular Reports on Türkiye». <https://www.avrupa.info.tr/en/regular-reports-turkiye-744> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

⁹ Commission. «Regular Report from the Commission on Turkey's Progress towards Accession». 1998. <https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2016-11/1998.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Ενόπλων Δυνάμεων από το Κράτος και ο μείζων ρόλος που διαδραμάτιζαν στην πολιτική ζωή της χώρας μέσω της συμμετοχής τους στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας ανησυχούσε ιδιαίτερα την Επιτροπή.

Το 2008 η Τουρκία βρισκόταν σε πρώιμο στάδιο σε 9 κεφάλαια, είχε σημειώσει μικρή πρόοδο σε 17, βρισκόταν σε μέτριο επίπεδο σε 5, σε καλό επίπεδο σε 2, ενώ σε κανένα κεφάλαιο δεν βρισκόταν σε ανεπτυγμένο επίπεδο.¹⁰ Καταλαβαίνουμε επομένως πως η κατάσταση στη γείτονα χώρα δεν ήταν καθόλου ικανοποιητική και η απόκλιση που παρουσίαζε σε σχέση με τους ενδείκτες της ΕΕ ήταν μεγάλη, καθώς υστερούσε σημαντικά στα περισσότερα κεφάλαια (Βλ. Παραρτήματα).

Στην ετήσια έκθεση προόδου του 2018 η Επιτροπή ανέφερε ότι η Τουρκία βρισκόταν σε πρώιμο στάδιο σε 4 Κεφάλαια, είχε σημειώσει μικρή πρόοδο σε 7, βρισκόταν σε μέτριο επίπεδο σε 13, σε καλό επίπεδο σε 6, σε ανεπτυγμένο επίπεδο σε 3, ενώ είχε οπισθοδρομήσει σε 4 κεφάλαια (Βλ. Παραρτήματα).¹¹ Γινόταν μάλιστα ιδιαίτερη μνεία στις θεμελιώδεις αρχές που έχει θέσει η ΕΕ, οι οποίες εκφράζονται πρωτίστως μέσα από τα πολιτικά κριτήρια της ένταξης και δευτερευόντως από την οικονομική ανάπτυξη. Ποια είναι όμως η σημερινή κατάσταση της Τουρκίας όσον αφορά τη διαδικασία ένταξης;

¹⁰ Commission of the European Communities. «Turkey 2008 Progress Report [SEC(2008) 2699 final]». 05 November 2008. https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2016-11/turkey_progress_report_en%202008.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

¹¹ European Commission. «Turkey 2018 Report [SWD(2018) 153 final]». 17 April 2018. <https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2018-06/20180417-turkey-report.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση που δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2022,¹² η Τουρκία βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο σε 6 Κεφάλαια, έχει σημειώσει μικρή πρόοδο σε 9, βρίσκεται σε μέτριο επίπεδο σε 9, σε καλό επίπεδο σε 7, σε προχωρημένο επίπεδο σε 2, ενώ έχει οπισθοδρομήσει σε 3 κεφάλαια (Βλ. Παραρτήματα). Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι 8 ενταξιακά κεφάλαια υποβαθμίστηκαν όσον αφορά την κατηγοριοποίηση της προόδου, ενώ μόλις 16 από τα συνολικά 33 στα οποία αξιολογείται είναι «ανοιχτά» (Βλ. Παραρτήματα).¹³

Εκτός όμως από τα προαναφερθέντα μετρήσιμα μεγέθη που συνθέτουν το θεσμικό πλαίσιο, η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας επηρεάστηκε και από συγκεκριμένα γεγονότα τα οποία συνέβαλαν άλλοτε στην επιτάχυνση και άλλοτε στην επιβράδυνση της εν λόγω διαδικασίας. Αυτή ακριβώς η επίδραση, η οποία διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική βούληση της ηγεσίας των κρατών-μελών της ΕΕ και ορισμένες φορές οδηγεί στην παράκαμψη ορισμένων κριτηρίων, είναι που συνθέτει το πολιτικό πλαίσιο της ευρωπαϊκής ένταξης της Τουρκίας.

¹² European Commission. «Türkiye 2022 Report [SWD(2022) 333 final]». 12 October 2022. <https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2022-10/T%C3%BCrkiye%20Report%202022%20%281%29.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

¹³ Council of the European Union. «JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN COUNCIL State of play of EU-Turkey political, economic and trade relations (7416/1/21 REV 1)». 26 March 2021. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7416-2021-REV-1/en/pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Το πολιτικό πλαίσιο της ένταξης

Ένα από αυτά τα γεγονότα είναι η προσφυγική κρίση που σημειώθηκε την περίοδο 2015-2016,¹⁴ η οποία επηρέασε θετικά τη σχέση της ΕΕ με την Τουρκία, καθώς η τελευταία ήταν το κύριο κράτος μέσα από το οποίο εισέρχονταν οι πρόσφυγες στην Ευρωπαϊκή ήπειρο.¹⁵ Στις 18 Μαρτίου 2016 υπογράφηκε η Κοινή Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας για το μεταναστευτικό,¹⁶ στο πλαίσιο της οποίας συμφωνήθηκε μεταξύ άλλων (Βλ. Παραρτήματα) και το άνοιγμα του 33ου ενταξιακού κεφαλαίου. Με τον τρόπο αυτό αναζωογονήθηκε η ενταξιακή διαδικασία, χωρίς ωστόσο η κοινή γνώμη να είναι με το μέρος της πολιτικής ηγεσίας.

Σχετικές έρευνες έδειξαν ότι ο αριθμός των ευρωπαίων πολιτών που δεν επιθυμούσε την ένταξη της Τουρκίας αυξανόταν συνεχώς, με το ποσοστό αυτό να

¹⁴ Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακού Σχεδιασμού Μεταναστευτικής και Προσφυγικής Πολιτικής. «Προσφυγική Κρίση 2015-2016». Φεβρουάριος 2017. https://government.gov.gr/wp-content/uploads/2017/04/gr_fact_sheet_refugee_feb2017.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

¹⁵ Dimitriadi Angeliki, Kaya Ayhan, Kale Başak & Zurabishvili Tinatin. «EU-Turkey Relations and Irregular Migration: Transactional Cooperation in the Making». FEUTURE. Online Paper No. 16. March 2018. http://www.feuture.uni-koeln.de/sites/feuture/user_upload/FEUTURE_Online_Paper_No_16_D6.3.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

¹⁶ Συμβούλιο της ΕΕ. «Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας, 18 Μαρτίου 2016 (ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 144/16)». 18 Μαρτίου 2016. <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

αγγίζει το 44% το 1996, το 59% το 2010 και το 76% το 2016.¹⁷ Οι Ευρωπαίοι μάλιστα δήλωναν αντίθετοι στην προοπτική ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ, ακόμα και αν η Τουρκία εκπλήρωνε όλες τις υποχρεώσεις της, θεωρώντας πως η ένταξη θα ωφελήσει περισσότερο την Τουρκία παρά την Ευρώπη.¹⁸ Από την άλλη πλευρά, μόλις το 50% των Τούρκων πολιτών επιθυμούσε την ένταξη στην ΕΕ, ενώ το ποσοστό όσων ήταν αντίθετοι με αυτήν άγγιζε το 30%.¹⁹

Η προαναφερθείσα αρνητική στάση των Ευρωπαίων έγινε εντονότερη μετά την απόπειρα πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 2016. Η κήρυξη της Τουρκίας σε Κατάσταση Εκτάκτου Ανάγκης²⁰ σε συνδυασμό με τον Νόμο 7145 του 2018, περιόρισε θεμελιώδεις ελευθερίες και βασικά ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών της Τουρκίας. Πάνω από 150.000 άτομα τέθηκαν υπό περιορισμό, 78.000 συνελήφθησαν με την κατηγορία τρομοκρατικής δράσης, 50.000 φυλακίστηκαν

¹⁷ Lindgaard Jacob. «EU Public Opinion on Turkish EU Membership: Trends and Drivers». FEUTURE. Online Paper No. 25, October 2018. https://feuture.unik-koeln.de/sites/feuture/user_upload/Online_Paper_No_25_final.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

¹⁸ Κατσιάρος Αθανάσιος, *Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών*; (Αθήνα: ΕΚΠΑ, 2007), 17.

¹⁹ Özgehan Şenyuva. «Turkish Public Opinion and the EU membership: between Support and Mistrust». FEUTURE. Online Paper No. 26, October 2018. http://www.feuture.unik-koeln.de/sites/feuture/user_upload/Online_Paper_No_26_final.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

²⁰ Η απόφαση για κήρυξη της Τουρκίας σε Κατάσταση Εκτάκτου Ανάγκης ανανεώθηκε επτά φορές και ήταν σε ισχύ μέχρι τις 19 Ιουλίου 2018.

χωρίς να τους έχουν αποδοθεί βάσιμες κατηγορίες, ενώ περισσότεροι από 152.000 δημόσιοι υπάλληλοι απολύθηκαν.²¹

Τα προαναφερθέντα γεγονότα, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη προκλητική εξωτερική πολιτική της Τουρκίας, προκάλεσαν την έντονη δυσaréσκεια των Βρυξελλών. Η δυσaréσκεια αυτή αποτυπώθηκε στα συμπεράσματα της συνεδρίασης του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 26ης Ιουνίου 2018, σύμφωνα με τα οποία «Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι η Τουρκία απομακρύνεται όλο και περισσότερο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι διαπραγματεύσεις ένταξης της Τουρκίας έχουν ουσιαστικά φτάσει σε ακινησία και δεν εκτιμάται να ανοίξουν ή να κλείσουν επιπλέον κεφάλαια ούτε αναμένονται περεταίρω εργασίες για τον εκσυγχρονισμό της τελωνειακής ένωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία». ²²

Στις 13 Μαρτίου 2019 -έπειτα από σχεδόν ένα έτος- δημοσιεύτηκε ένα επίσημο έγγραφο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με το οποίο η Τουρκία φαινόταν να οδηγείται σε μια προνομιακή σχέση με την ΕΕ σε τομείς όπως η οικονομία, το

²¹ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. «Έκθεση του 2018 για την Τουρκία [P8_TA-PROV(2019)0200]». 13 Μαρτίου 2019. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0200_EL.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

²² Council of the European Union. «ENLARGEMENT AND STABILISATION AND ASSOCIATION PROCESS-Council conclusions (10555/18)». 26 June 2018. <https://www.consilium.europa.eu/media/35863/st10555-en18.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

εμπόριο, η γεωργία, οι υπηρεσίες και οι δημόσιες συμβάσεις.²³ Στο εν λόγω έγγραφο αναφερόταν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «[...] συνιστά στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο, να αναστείλουν επισήμως τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία [...] ο εκσυγχρονισμός της τελωνειακής ένωσης θα μπορούσε να ενισχύσει ακόμη περισσότερο τους ήδη στενούς δεσμούς μεταξύ της Τουρκίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να επιτρέψει στην Τουρκία να παραμείνει οικονομικά προσδεσμένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση».²⁴

Η προκλητική ωστόσο εξωτερική πολιτική της Τουρκίας επιδεινώθηκε, με σημείο κορύφωσης τα γεγονότα που σημειώθηκαν στον Έβρο το καλοκαίρι του 2020 και τη διεξαγωγή σεισμικών ερευνών με το ερευνητικό πλοίο Oruç Reis λίγους μήνες αργότερα. Τα γεγονότα αυτά «θορύβησαν» ακόμα περισσότερο την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία στις 26 Μαρτίου 2021 υπέβαλε στο Συμβούλιο της ΕΕ κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Η κατάσταση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας».²⁵ Σύμφωνα με τη 15σέλιδη αυτή ανακοίνωση, οι σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας έχουν επιδεινωθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, κυρίως λόγω της επιθετικής εξωτερικής πολιτικής που ασκεί η Τουρκία στην Ελλάδα, την Κύπρο, και τα υπόλοιπα κράτη της Ανατολικής

²³ Perhoc Philippe. «Future EU-Turkey relations (Briefing)». European Parliament. October 2018. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628290/EPRS_BRI\(2018\)628290_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628290/EPRS_BRI(2018)628290_EN.pdf) (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

²⁴ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Έκθεση του 2018 για την Τουρκία [P8_TA-PROV(2019)0200].

²⁵ Council of the European Union. «JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN COUNCIL State of play of EU-Turkey political, economic and trade relations (7416/1/21 REV 1)».

Μεσογείου, αλλά και λόγω της στρατιωτικής εμπλοκής της στη Λιβύη, τη Συρία, το Ιράκ και το Ναγκόρνο-Καραμπάχ.²⁶

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι στο εν λόγω κείμενο γίνεται ειδική αναφορά στην υπογραφή του παράνομου Μνημονίου Κατανόησης (Βλ. Παραρτήματα) μεταξύ Τουρκίας και Λιβύης που έλαβε χώρα στις 27 Νοεμβρίου 2019,²⁷ τη διεξαγωγή σεισμικών ερευνών με συνοδεία πλοίων του τουρκικού Πολεμικού Ναυτικού κοντά στο Καστελλόριζο τον Αύγουστο και Οκτώβριο του 2020, την επιθετική ρητορική στην οποία επιδίδεται η Τουρκία, τις συνεχείς παραβιάσεις του ελληνικού Εθνικού Εναέριου Χώρου (ΕΕΧ) από τουρκικά μαχητικά αεροσκάφη και τη διεξαγωγή «απειλητικών» ναυτικών ασκήσεων, γεγονότα που είχαν καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2020.²⁸

Σύμφωνα τέλος με πρόσφατη ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ακολουθούμενη Πολιτική Διεύρυνσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει ότι «Η Τουρκία είναι υποψήφια χώρα και βασικός εταίρος της ΕΕ σε ζωτικούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως το εμπόριο, η

²⁶ Council of the European Union. «ENLARGEMENT AND STABILISATION AND ASSOCIATION PROCESS-Council conclusions (10555/18)».

²⁷ United Nations. «Memorandum of Understanding Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of National Accord-State of Libya on Delimitation of the Maritime Jurisdiction Areas in the Mediterranean». 27 November 2019. https://www.un.org/Depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/TREATIES/Turkey_11122_019_%28HC%29_MoU_Libya-Delimitation-areas-Mediterranean.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

²⁸ Council of the European Union. «JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN COUNCIL State of play of EU-Turkey political, economic and trade relations (7416/1/21 REV 1)».

μετανάστευση, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η δημόσια υγεία, το κλίμα, η ενέργεια, οι μεταφορές και τα περιφερειακά ζητήματα. Όσον αφορά την ενέργεια, η Τουρκία εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική και αξιόπιστη διαμετακομιστική χώρα για την ΕΕ. Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία παραμένουν σε αδιέξοδο. Η Τουρκία δεν έχει αντιστρέψει την αρνητική τάση της απομάκρυνσής της από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σημειώνοντας σοβαρή οπισθοδρόμηση στους τομείς της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης. Ο διάλογος για τα θέματα αυτά παραμένει αναπόσπαστο μέρος της σχέσης ΕΕ-Τουρκίας».29

Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, επισημαίνεται το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να αποτελεί κράτος υποψήφιο για ένταξη, η κυριότερη ωστόσο πρόκληση που αντιμετωπίζει δεν αφορά οικονομικά μεγέθη αλλά αρχές και αξίες30. Για να μπορέσει επομένως να καταστεί πλήρες μέλος της ΕΕ, θα πρέπει να προχωρήσει σε ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου, κάτι που δεν φαίνεται να είναι εφικτό στο προσεχές μέλλον.

²⁹ European Commission. «2022 Communication on EU Enlargement Policy [COM(2022) 528 final]». 12 October 2022. <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-10/2022%20Communication%20on%20EU%20Enlargement%20Policy-v3.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

³⁰ Κον-Μπενίτ Ντανιέλ & Βέρχοφσταντ Γκι, *ΞΥΠΝΑ ΕΥΡΩΠΗ! Ένα μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη*, (Αθήνα: Μεταίχμιο, 2012), 184.

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο της προαναφερθείσας ανακοίνωσης, στην οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει ότι:

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να συνεργαστεί με την Τουρκία με ένα σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο τρόπο για να ενισχύει τη συνεργασία σε διάφορους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι η αποκλιμάκωση των εντάσεων θα συνεχιστεί και ότι η Τουρκική Δημοκρατία θα συμμετάσχει εποικοδομητικά, και σύμφωνα με τις καθορισμένες συνθήκες που περιγράφονται στα πρόσφατα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου».31

³¹ European Commission. «2022 Communication on EU Enlargement Policy [COM(2022) 528 final]».

Βιβλιογραφία

Κον-Μπενίτ Ντανιέλ & Βέρχοφσταντ Γκι. ΞΥΠΝΑ ΕΥΡΩΠΗ! Ένα μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2012.

Κατσιάρος Αθανάσιος. Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 2007.

Dimitriadi Angeliki, Kaya Ayhan, Kale Başak & Zurabishvili Tinatin. «EU-Turkey Relations and Irregular Migration: Transactional Cooperation in the Making». FEUTURE. Online Paper No. 16. March 2018. http://www.feuture.uni-koeln.de/sites/feuture/user_upload/FEUTURE_Online_Paper_No_16_D6.3.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Lindgaard Jacob, «EU Public Opinion on Turkish EU Membership: Trends and Drivers». FEUTURE. Online Paper No. 25, October 2018, https://feuture.uni-koeln.de/sites/feuture/user_upload/Online_Paper_No_25_final.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Özgehan Şenyuva, «Turkish Public Opinion and the EU membership: between Support and Mistrust». FEUTURE. Online Paper No. 26, October 2018. http://www.feuture.uni-koeln.de/sites/feuture/user_upload/Online_Paper_No_26_final.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Perhoc Philippe. «Future EU-Turkey relations (Briefing)». European Parliament.

October 2018.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628290/EPRS_BRI\(2018\)628290_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628290/EPRS_BRI(2018)628290_EN.pdf) (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακού Σχεδιασμού Μεταναστευτικής και Προσφυγικής Πολιτικής. «Προσφυγική Κρίση 2015-2016». Φεβρουάριος 2017.

https://government.gov.gr/wp-content/uploads/2017/04/gr_fact_sheet_refugee_feb2017.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. «Έκθεση του 2018 για την Τουρκία [P8_TA-PROV(2019)0200]». 13 Μαρτίου 2019.

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0200_EL.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Συμβούλιο της ΕΕ. «Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας, 18 Μαρτίου 2016 (ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 144/16)». 18 Μαρτίου 2016. <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Commission. «Regular Report from the Commission on Turkey's Progress towards Accession». 1998. <https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2016-11/1998.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Commission of the European Communities. «Turkey 2008 Progress Report [SEC(2008) 2699 final]». 05 November 2008. https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2016-11/turkey_progress_report_en%202008.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Council of the European Union. «ENLARGEMENT AND STABILISATION AND ASSOCIATION PROCESS-Council conclusions (10555/18)». 26 June 2018. <https://www.consilium.europa.eu/media/35863/st10555-en18.pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Council of the European Union. «JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN COUNCIL State of play of EU-Turkey political, economic and trade relations (7416/1/21 REV 1)». 26 March 2021. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7416-2021-REV-1/en/pdf> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Delegation of the European Union to Türkiye. «Accession Negotiations». <https://www.avrupa.info.tr/en/accession-negotiations-720> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Delegation of the European Union to Türkiye. «EU and Türkiye's History». <https://www.avrupa.info.tr/en/eu-and-turkeys-history-711> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Delegation of the European Union to Türkiye. «Meet the EU Delegation to Türkiye». <https://www.avrupa.info.tr/en/meet-eu-delegation-turkiye-12> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Delegation of the European Union to Türkiye. «Regular Reports on Türkiye». <https://www.avrupa.info.tr/en/regular-reports-turkiye-744> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Dimitriadi Angeliki. «Deals without borders: Europe's foreign policy on migration». European Council on Foreign Relations. 04 April 2016. https://ecfr.eu/publication/deals_without_borders_europes_foreign_policy_on_migration6054/ (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

EU NeighboursEast. «EU accession process step by step». 10 June 2022. <https://euneighbourseast.eu/news/publications/eu-accession-process-step-by-step/> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

EUR-Lex. «Αναλυτική εξέταση (screening)». <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:screening> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

EUR-Lex. «Κεκτημένο». <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:acquis> (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

EUR-Lex. «Κριτήρια προσχώρησης (κριτήρια της Κοπεγχάγης)». <https://eur-lex.europa.eu/legal->

content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:accession_criteria_copenhagen

(πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

European Commission. «Turkey 2018 Report [SWD(2018) 153 final]». 17 April

2018. [https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2018-06/20180417-turkey-](https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2018-06/20180417-turkey-report.pdf)

report.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

European Commission. «Türkiye 2022 Report [SWD(2022) 333 final]». 12 October

2022.

[https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2022-](https://www.avrupa.info.tr/sites/default/files/2022-10/T%C3%BCrkiye%20Report%202022%20%281%29.pdf)

10/T%C3%BCrkiye%20Report%202022%20%281%29.pdf (πρόσβαση στις

05 Φεβρουαρίου 2023).

European Commission. «2022 Communication on EU Enlargement Policy

[COM(2022) 528 final]». 12 October 2022. [https://neighbourhood-](https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-10/2022%20Communication%20on%20EU%20Enlargement%20Policy-v3.pdf)

enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-

10/2022%20Communication%20on%20EU%20Enlargement%20Policy-

v3.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

United Nations. «Memorandum of Understanding Between the Government of the

Republic of Turkey and the Government of National Accord-State of Libya on

Delimitation of the Maritime Jurisdiction Areas in the Mediterranean». 27

November

2019.

[https://www.un.org/Depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/TRE](https://www.un.org/Depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/TREATIES/Turkey_11122019_%28HC%29_MoU_Libya-Delimitation-areas-Mediterranean.pdf)

ATIES/Turkey_11122019_%28HC%29_MoU_Libya-Delimitation-areas-

Mediterranean.pdf (πρόσβαση στις 05 Φεβρουαρίου 2023).

Παράρτημα Α. Η διαδικασία ένταξης ενός κράτους στην ΕΕ



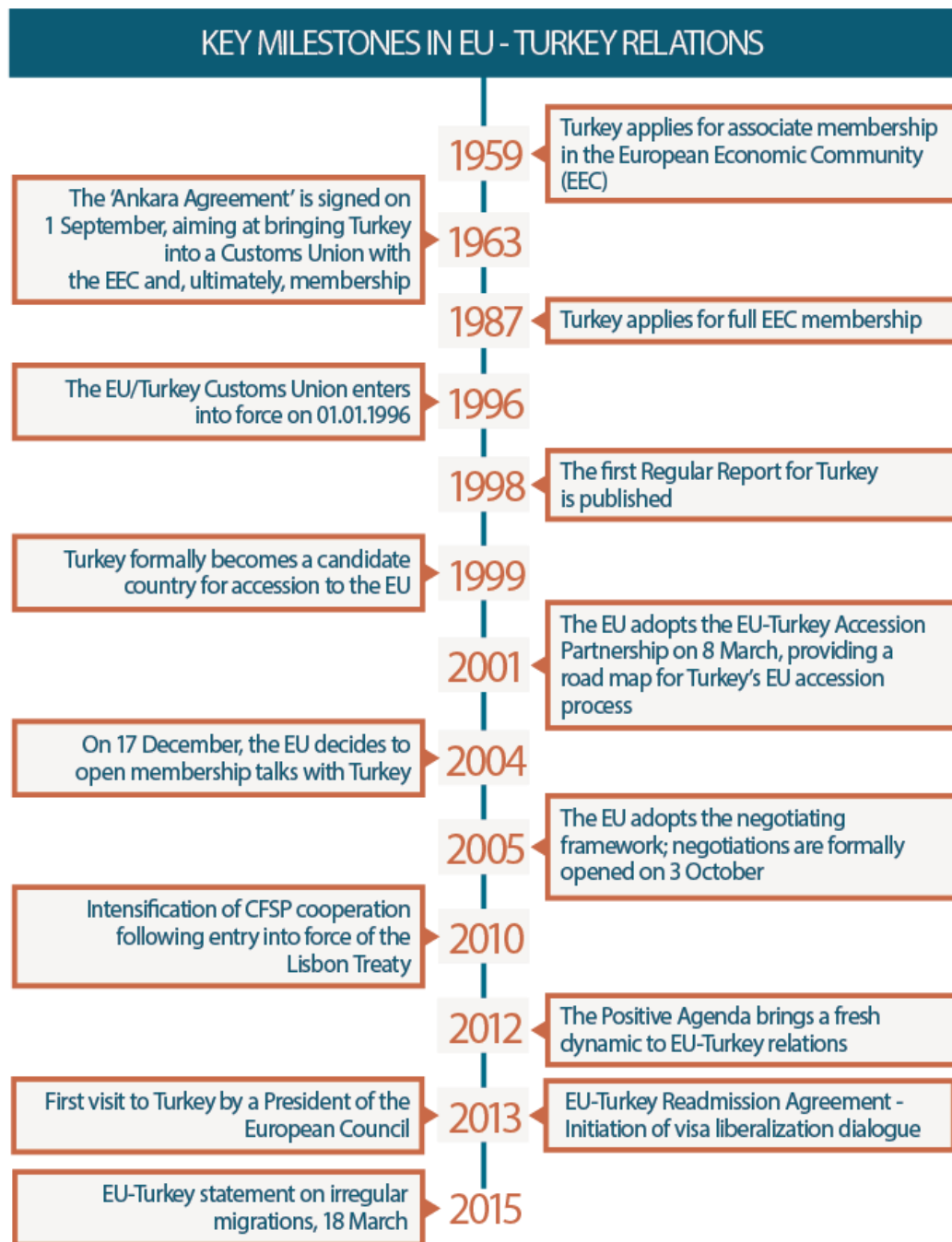
Πηγή: European Commission

Παράρτημα Β. Τα ενταξιακά κεφάλαια της ΕΕ



Πηγή: European Commission

Παράρτημα Γ. Τα ορόσημα στις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας



Πηγή: Delegation of the European Union to Türkiye

Παράρτημα Δ. Πίνακας προόδου των ενταξιακών κεφαλαίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ) ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	2008	2018	2023
1	Ελεύθερη Διακίνηση Αγαθών			
2	Ελεύθερη Διακίνηση Εργαζομένων	Π	Π	Π
3	Δικαίωμα Ίδρυσης & Ελευθερία Παροχής Υπηρεσιών	Π	Π	Π
4	Ελεύθερη Διακίνηση Κεφαλαίων			Π
5	Δημόσιες Συμβάσεις	Π		
6	Εταιρικό Δίκαιο	Π		
7	Δίκαιο Πνευματικής Ιδιοκτησίας			
8	Πολιτική Ανταγωνισμού			
9	Οικονομικές Υπηρεσίες			
10	Κοινωνία της Πληροφορίας - Μέσα Πληροφόρησης		Ο	Ο
11	Γεωργική - Αγροτική Ανάπτυξη	Π		
12	Ασφάλεια Τροφίμων – Πολιτική Κτηνιατρικής & Φυτοϋγείας	Π		
13	Αλιεία	Π	Π	
14	Πολιτική για τις Μεταφορές			
15	Ενέργεια			
16	Φορολογία			
17	Οικονομική & Νομισματική Πολιτική			
18	Στατιστική			
19	Κοινωνική Πολιτική & Εργασία		Ο	
20	Εταιρική & Βιομηχανική Πολιτική	Π		
21	Διευρωπαϊκά Δίκτυα			
22	Περιφερειακή Πολιτική & Συντονισμός Διαρθρωτικών Μέσων			
23	Δικαστικό Σύστημα & Θεμελιώδη Δικαιώματα	Π	Ο	Ο
24	Δικαιοσύνη, Ελευθερία & Ασφάλεια			
25	Επιστήμη & Έρευνα			
26	Εκπαίδευση & Πολιτισμός			
27	Περιβάλλον	Π		
28	Προστασία Καταναλωτή & Υγείας			
29	Τελωνειακή Ένωση			
30	Εξωτερικές Σχέσεις		Ο	
31	Εξωτερική Πολιτική Ασφάλειας & Άμυνας			Ο
32	Οικονομικός Έλεγχος			
33	Οικονομικές και Δημοσιονομικές Διατάξεις	Π		
ΥΠΟΜΝΗΜΑ				
Π	Πρώιμο Στάδιο		Μικρή Πρόοδος	Μέτριο Επίπεδο
	Καλό Επίπεδο		Ανεπτυγμένο Επίπεδο	Ο
				Οπισθοδρόμηση

Επεξεργασία του συγγραφέα με βάση τις αναφορές προόδου της ΕΕ

Παράρτημα Ε. Τα «ανοιχτά» ενταξιακά κεφάλαια της Τουρκίας

EUROPEAN UNION AND TURKEY RELATIONS



Turkey

Membership status:
Candidate
Country



BACKGROUND

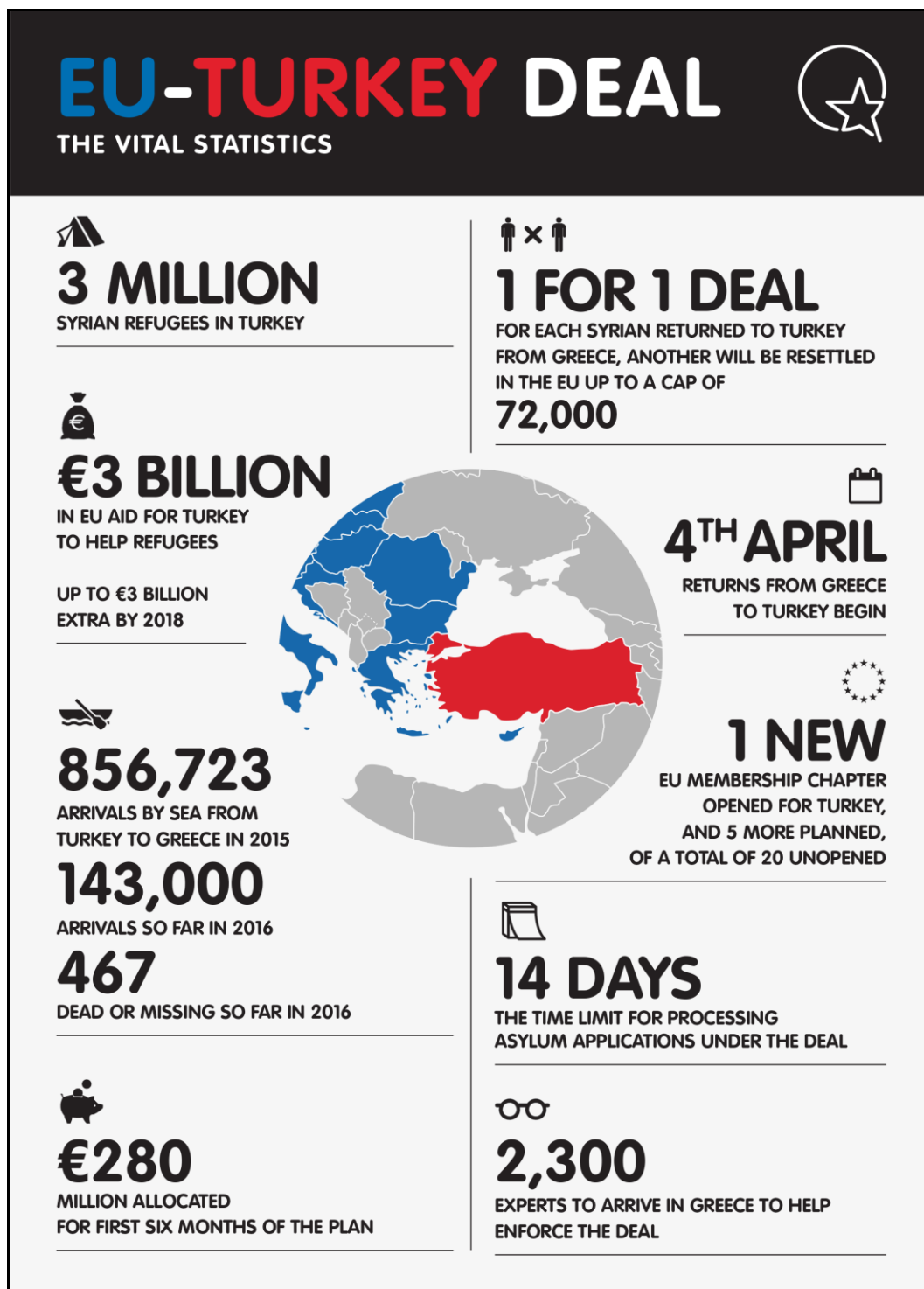
Turkey has been a candidate country for accession to the EU since 1999, with the decision to open negotiations taken by the EU and Turkey in 2004. Accession negotiations started in 2005.

CHAPTERS OPENED FOR NEGOTIATION

12.06.2006	Science and Research (Provisionally closed)
29.03.2007	Enterprise and Industrial Policy
26.06.2007	Financial Control
26.06.2007	Statistics
19.12.2007	Trans-European Networks
19.12.2007	Consumer and Health Protection
17.06.2008	Company Law
17.06.2008	Intellectual Property Rights
19.12.2008	Free Movement of Capital
19.12.2008	Information Society and Media
30.06.2009	Taxation
21.12.2009	Environment
30.06.2010	Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Policy
05.11.2013	Regional Policy
14.12.2015	Economic and Monetary Policy
30.06.2016	Financial and Budgetary Provisions

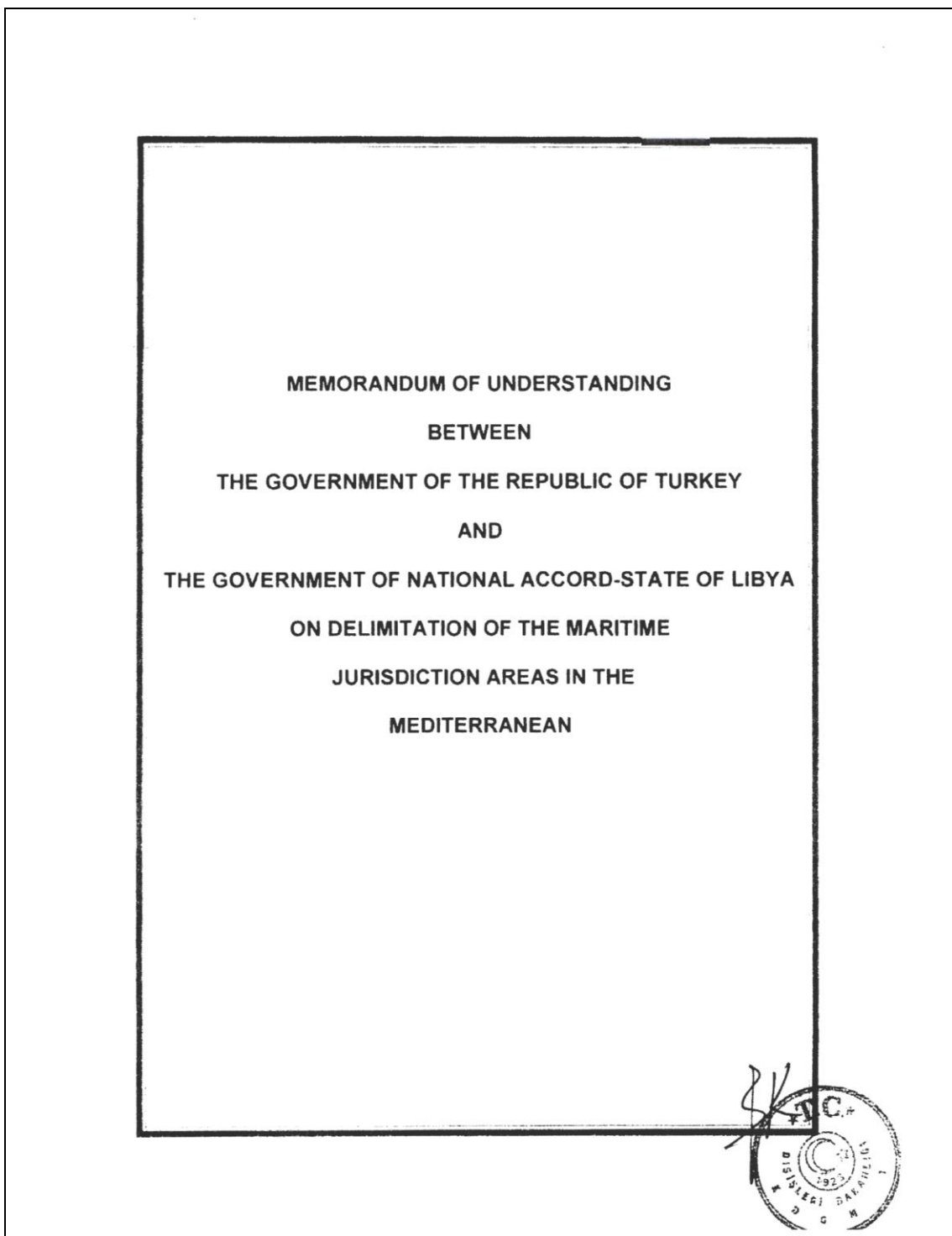
Πηγή: Delegation of the European Union to Türkiye

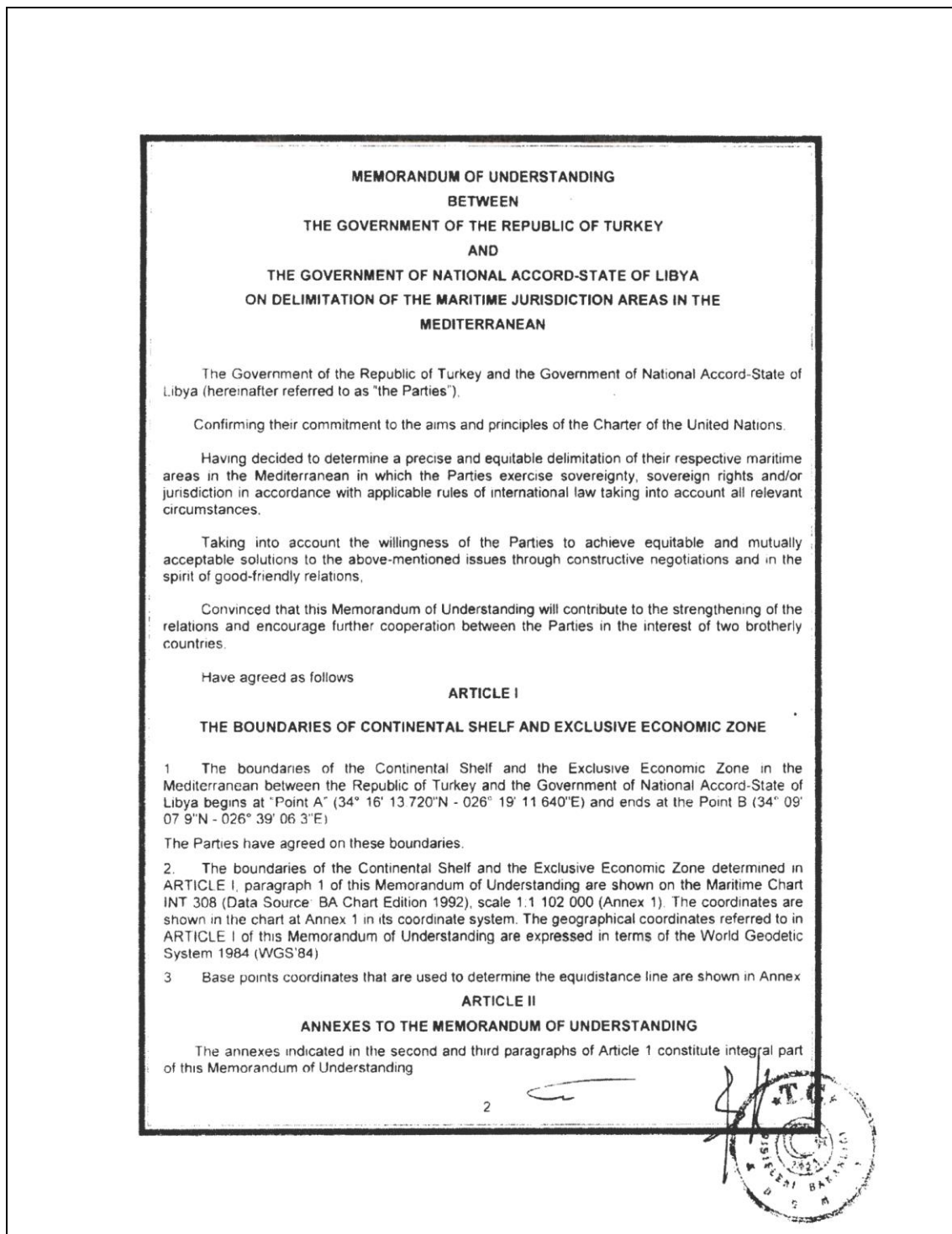
Παράρτημα ΣΤ. Τα κύρια σημεία της δήλωση ΕΕ-Τουρκίας

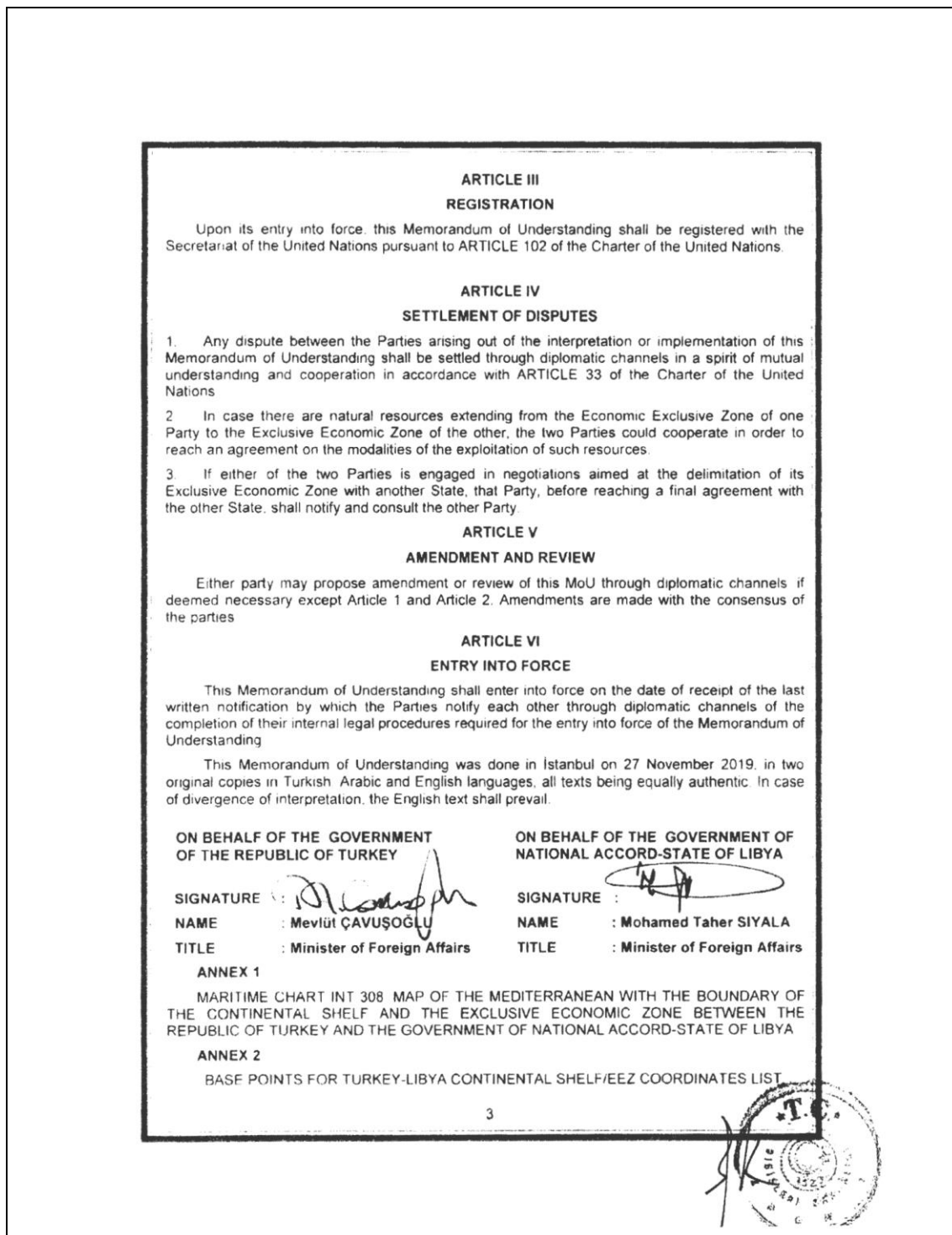


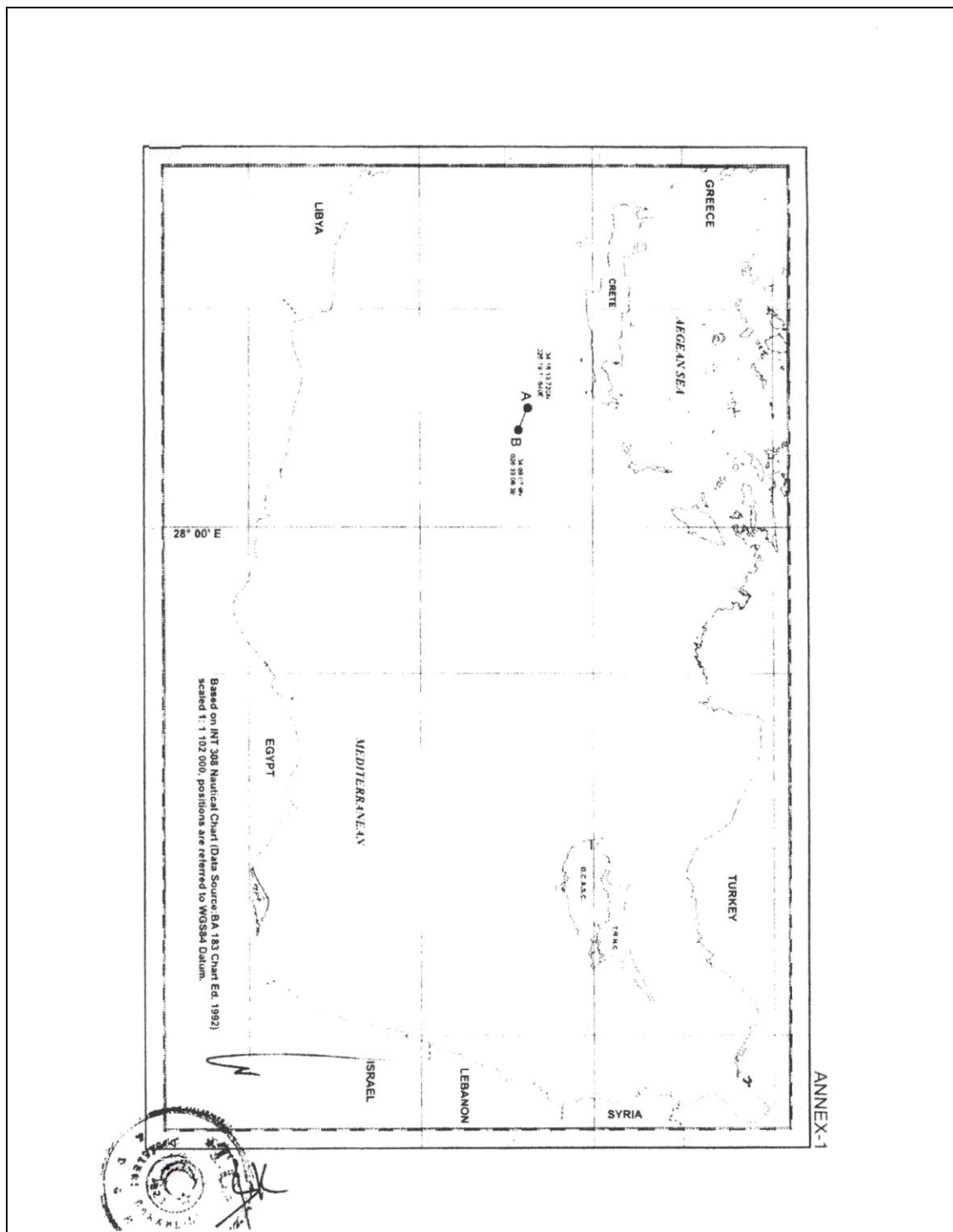
Πηγή: European Council on Foreign Relations

Παράρτημα Ζ. Το Μνημόνιο Κατανόησης Τουρκίας - Λιβύης









Η πορεία ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1999-2022)

ANNEX-2

BASE POINTS FOR TURKEY-LIBYA CONTINENTAL SHELF/EEZ COORDINATES LIST

1 Turkish Coasts

	LATITUDE	LONGITUDE
1	36°40'50" 287N	27°22'27" 873E
2	36°39'45" 969N	27°24'19" 359E
3	36°38'50" 428N	27°28'38" 882E
4	36°39'28" 639N	27°40'42" 469E
5	36°33'12" 889N	27°58'44" 128E
6	36°33'16" 661N	28°02'07" 031E
7	36°34'56" 051N	28°05'18" 361E
8	36°35'43" 847N	28°07'42" 814E
9	36°41'20" 260N	28°13'30" 287E
10	36°43'12" 400N	28°17'25" 494E
11	36°41'54" 779N	28°37'38" 668E
12	36°37'35" 654N	28°45'41" 864E
13	36°34'01" 991N	28°49'29" 785E
14	36°32'16" 733N	29°01'22" 266E
15	36°23'16" 073N	29°06'04" 195E
16	36°20'27" 209N	29°09'58" 078E
17	36°19'24" 623N	29°12'27" 635E
18	36°14'48" 669N	29°18'50" 685E

2 Libyan Coasts

	LATITUDE	LONGITUDE
1	32-50-06.873N	22-27-00.194E
2	32-49-43.717N	22-28-11.254E
3	32-48-07.040N	22-32-41.368E
4	32-46-26.472N	22-37-39.116E
5	32-46-09.093N	22-38-33.969E
6	32-44-07.238N	22-44-28.857E
7	32-42-43.985N	22-48-54.607E
8	32-38-32.161N	23-05-48.986E
9	32-38-20.558N	23-06-27.841E
10	32-37-49.615N	23-07-06.696E
11	32-06-44.158N	23-58-05.833E
12	32-01-28.159N	24-40-27.392E
13	32-01-34.000N	24-43-00.941E
14	32-01-18.423N	24-44-59.999E
15	32-01-10.634N	24-45-38.854E
16	32-01-10.634N	24-45-45.570E
17	31-58-13.028N	24-58-55.688E
18	31-58-05.234N	24-59-34.543E

3 Coordinates are by WGS-84 system.

C



Πηγή: United Nations

Βιογραφικό Συγγραφέα



Ο Αντισυνταγματάρχης Γεώργιος Κουκάκης γεννήθηκε το 1980 στο Ηράκλειο Κρήτης. Εισήχθη στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων (ΣΣΕ) το 1998 από όπου αποφοίτησε το 2002, 1ος μεταξύ των Ανθυπολοχαγών Πεζικού και 8ος μεταξύ των συμμαθητών του. Το 2003 επιλέχθηκε στις Ειδικές Δυνάμεις, όπου υπηρέτησε μέχρι το 2017 οπότε και αποχώρησε οικειοθελώς.

Έχει υπηρετήσει σε διάφορες Μονάδες και Επιτελεία των Ειδικών Δυνάμεων, του Πεζικού και της Επιστράτευσης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (Κύπρος και Κοσσυφοπέδιο). Είναι απόφοιτος όλων των υποχρεωτικών σχολείων του Πεζικού και των Ειδικών Δυνάμεων, καθώς και τεσσάρων σχολείων του Στρατού των ΗΠΑ.

Επιπλέον είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master of Arts) στη «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη και Ασφάλεια στη Μεσόγειο» του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Ρόδος), το οποίο απέκτησε με βαθμό άριστα αποφοιτώντας 1ος ανάμεσα στους συμφοιτητές του, έπειτα από υποτροφία που του χορηγήθηκε από το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ).

Κατόπιν έγκρισης του ΓΕΣ συμμετέχει ως Κύριος Ερευνητής στο Κέντρο Διεθνών Στρατηγικών Αναλύσεων (ΚΕΔΙΣΑ), ως μέλος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛΙΣΜΕ), και ως Ερευνητικός Συνεργάτης (Research Associate) στο HERMES Institute of International Affairs, Security & Geoeconomy.

Μελέτες του έχουν δημοσιευτεί στο περιοδικό «Στρατιωτική Επιθεώρηση» του ΓΕΣ, το επιστημονικό περιοδικό «Η Ελλάδα, η Ευρώπη και ο Κόσμος» της Μονάδας Έρευνας για την Ευρωπαϊκή και Διεθνή Πολιτική του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το Global Security and Intelligence Note (GSIN) του Πανεπιστημίου του Buckingham και τις ιστοσελίδες των Ινστιτούτων Διεθνών Σχέσεων με τα οποία συνεργάζεται.

Έχει συμμετάσχει ως εισηγητής σε αρκετά συνέδρια και ημερίδες και αρθρογραφεί στις ιστοσελίδες HUFFPOST Greece, Foreign Affairs-The Hellenic Edition, Geopolitics & Daily News, Infognomon Politics και LEP.

Ομιλεί την Αγγλική σε επαγγελματικό επίπεδο (Certificate of Proficiency in English του Πανεπιστημίου του Cambridge).